

SOTA CENSURA

Manuel de Pedrolo,
retrat d'un segle de lluita

Del 20 d'octubre de 2018 al 20 de gener de 2019

Museu de Cervera

Fotografia Agència EFE

X
M H Xarxa de Museus
C A T d'Història i Monuments
de Catalunya

Museu Comarcal
de Cervera

DOSSIER D'ITINERÀNCIA

Direcció:

Carme Bergés Saura (Museu de Cervera)

Comissariat, documentació i textos:

Alba Pijuan Vallverdú

Disseny museogràfic i gràfica:

Alba Cuñé Solé

Producció museogràfica:

Drac. Produccions culturals

Imatges portades 1es edicions:

Biblioteca Nacional de Catalunya

Imatge portada *Trajecte final* (2a edició):

Fons documental Espai Pedrolo

Quadre *Homes i No*, de Manuel de Pedrolo.

Mariona Millà. Mixta sobre paper. 80 x 80 cm. 2010/11. Foto: Jordi Balcells

Poemes visuals de Manuel de Pedrolo:

Fons documental Espai Pedrolo

Organitza:

Museu de Cervera

Amb el suport de:

Xarxa de Museus d'Història de Catalunya (logo), Generalitat de Catalunya,
Diputació de Lleida, IEI, Any Pedrolo

Agraïments:

Adelais de Pedrolo i Fundació Pedrolo

SOTA CENSURA

MANUEL DE PEDROLO, RETRAT D'UN SEGLE DE LLUITA

L'exposició proposa un recorregut pel segle XX de la mà de Manuel de Pedrolo, autor que va utilitzar el poder de l'escriptura en un sentit ampli i compromès. El nostre relat aborda la dimensió més política i social d'un Pedrolo que posa la literatura al servei d'un ideari. A través dels seus textos, podem resseguir aspectes fonamentals de la nostra història com el catalanisme polític, la lluita obrera, l'alliberament de la dona, la llibertat d'expressió i un llarg etcètera que construeixen l'univers pedrolià i posen lletra a cent anys de lluita.

L'estacada ens atura, ni homes ni dones,
ni cares ni mans,
i avui hem trobat una altra fita
que orienta el ramat, peus i suor,
llana:
radicalment, la llibertat.

Manuel de Pedrolo, *Arreu on valguin les paraules, els homes*
(1966)

SOTA CENSURA

Manuel de Pedrolo, retrat d'un segle de lluita

Us proposem un recorregut pel segle XX de la mà de Manuel de Pedrolo, autor que va utilitzar el poder de l'escriptura en un sentit ampli i compromès. El nostre relat aborda la dimensió més política i social d'un Pedrolo que posa la literatura al servei d'un ideari. A través dels seus textos, podem resseguir aspectes fonamentals de la nostra història com el catalanisme polític, la lluita obrera, l'alliberament de la dona, la llibertat d'expressió i un llarg etcètera que construeixen l'univers pedrolí i posen lletra a cent anys de lluita.

Límits

L'estacada ens atura, ni homes ni dones,
ni cares ni mans,
i avui hem trobat una altra fita
que orienta el ramat, peus i suor,
llana:
radicalment, la llibertat.

Arreu on valguin les paraules, els homes (1966)

Direcció	Carme Bergés Saura
Comissariat, documentació i textos	Alba Pijuan Vallverdú
Disseny museogràfic i gràfics	Alba Cuné Solé
Producció museogràfica	Drac. Produccions culturals
Imatges	
Imatges portades primeres edicions	Biblioteca Nacional de Catalunya
Imatge portada Trajecte final (2a edició)	Fons documental Espai Pedrolo
Poemes visuals de Manuel de Pedrolo	Fons documental Espai Pedrolo
Fotografies d'àmbits	
Soldat cremant els llibres i els utilitzats a les escoles	Tolosa (Gulpiacq), 1937. Autor: Cafarino. Fons: EFE
Intervenció de la policia espanyola al col·legi electoral	Escola Diputació de Barcelona. Matí de l'1 d'octubre de 2017. © Jordi Bonis.
Grup de barbaques del Camp de la Bota (Barcelona)	Autor: desconegut (sense data). Fons: Arxiu de l'Institut Municipal de l'Habitatge i Rehabilitació de Barcelona.
Jacinta Pérez a les carrifres de Galifa	Les Masies de Voltregà, finals 1940. Autor: Diego Garcia. Fons: Jacinta Pérez - Museu del Tir.
Manuel de Pedrolo el 1984 al despatx del carrer Calvet 9	Barcelona. © Anna Boyà.
Pèlrades a la constel·lació de Taure	Fons: Arxiu Fotografies
Gravació àudio	Marc Castellà (so) Xavier Hidalgo i Marc Comas (veut)
Agraïments	Adelais de Pedrolo i Fundació Pedrolo
Organitza	
Museu Comarcal de Cervera	
Amb el suport de	
Xarxa d'Espais de Cultura	Diputació de Lleida
MHCAT	Municipalitat de Valldarriac
	100 Manual de Pedrolo

cen:sura_segrest literari_llibertat d'expressió_defensa de la llengua_independència
presos polítics_memòria històrica_lluita obrera_alliberament de la dona_llibertat sexual
lluita literària_existencialisme_literatura de l'absurd_novel·la negra_ciència ficció

ÀMBIT 1. CENSURA

La Censura Espanyola. Etapes i funcionament.

“Ben mirat potser és preferible dir una mica ara que esperar a dir-ho tot el dia de demà, quan les circumstàncies ja seran unes altres i molts dels nostres llibres tindran únicament un valor històric, si és que en tenen cap.”
(1967)

“Si el llibre crema, no l’apagueu”

FUNCIONAMENT CENSURA 1937-1966

L’inici d’aquesta etapa, en què era obligatori obtenir el permís del Ministeri de l’Interior per publicar, fou especialment cruent. Es depuraren biblioteques públiques i privades, cremant els llibres en català en fogueres al carrer.

FUNCIONAMENT CENSURA 1966-1977

La Llei de Premsa de 1966 substituï la censura prèvia i obligatòria per la consulta voluntària i/o el dipòsit previ. Aquesta darrera era l’opció més arriscada perquè l’editorial s’exposava a una ordre de segrest del llibre publicat.

LLIBRES PROHIBITS

Manuel de Pedrolo fou l’escriptor català que més va patir els efectes de la censura, cosa que queda palesa en el gran desordre cronològic de l’aparició de les seves obres. Dels vuitanta-sis llibres que va publicar en el període entre 1949 i 1980, trenta-tres van haver d’esperar més de deu anys per a ser editats. La situació no començà a normalitzar-se fins a mitjan anys setanta.

FRAGMENTS CENSURATS

En altres casos, les obres de Pedrolo eren acceptades un cop s'havien suprimit els fragments o paràgrafs que el lector de censura considerava inadequats perquè atemptaven contra el dogma religiós o la moral sexual, feien referència explícita al catalanisme, expressaven idees polítiques o bé s'hi utilitzava un llenguatge indecorós. Fins a setze llibres, tant novel·les com reculls d'articles, patiren aquestes supressions, arribant al centenar en alguns casos.

Efectes de la censura sobre l'obra de Pedrolo.

La terra prohibida

Tetralogia formada per *Les portes del passat* (1957/1977)

La paraula dels botxins (1957/1977)

Les fronteres interiors (1957/1978)

La nit horitzontal (1957/1978)

Aquesta tetralogia, escrita en tan sols quatre mesos a Tàrrrega, romangué amagada durant anys per evitar que fos segrestada. Obra compromesa políticament, tracta temes com la repressió franquista i la tortura policial. És un acurat retrat de la resistència catalanista durant la guerra i la postguerra presentat des de la perspectiva de quatre personatges diferents relacionats entre ells.

Un amor fora ciutat(1959 / 1970)

Novel·la que retrata l'homosexualitat reprimida dels anys cinquanta, sovint amagada darrere matrimonis infeliços. L'editorial Aymà la presentà en dipòsit sense consulta prèvia el 16 d'abril de 1970, després de fer-hi 63 supressions d'amagat de l'autor. Malgrat això, el dia de Sant Jordi l'obra fou segrestada per immoral i Pedrolo fou processat pel Jutjat d'Ordre Públic per escàndol públic. El març de 1972 rebé l'absolució.

“És curiós com la mateixa premsa que, fora, aireja amb tanta satisfacció els maldecaps dels escriptors soviètics que s’enfronten amb llur règim, no es preocupi ni poc ni gaire dels literats catalans sotmesos a tota mena de limitacions.” (1970)

Llibertat d’expressió(1979)

Acció teatral cedida el 1985 a la revista independentista *Lluita* en què Pedrolo denunciava, després d’haver-ho viscut ell mateix, la manca de llibertat d’expressió dels articulistes de diaris.

CENSURA

"Ben mirat potser és preferible dir una mica ara que esperar a dir-ho tot el dia de demà, quan les circumstàncies ja seran unes altres i molts dels nostres llibres tindran únicament un valor històric, si és que en tenen cap." (1967)

<... si el llibre crema no l'apagueu...>

La censura espanyola. Etapes i funcionament

1937 - 1966

L'inici d'aquesta etapa, en què era obligatori obtenir el permís del Ministeri de l'Interior per publicar, fou especialment cruent. Es depuraren biblioteques públiques i privades, cremant els llibres en català en fogueres al carrer.

1966 - 1977

La Llei de Premsa de 1966 substituï la censura prèvia i obligatòria per la consulta voluntària i/o el dipòsit previ. Aquesta darrera era l'opció més arriscada perquè l'editorial s'exposava a una ordre de segrest del llibre publicat.

ligat amb

Libres prohibits

Manuel de Pedrolo fou l'escriptor català que més va patir els efectes de la censura, cosa que queda palesa en el gran desordre cronològic de l'aparició de les seves obres. Dels vuitanta-sis llibres que va publicar en el període entre 1949 i 1980, trenta-tres van haver d'esperar més de deu anys per a ser editats. La situació no començà a normalitzar-se fins a mitjan anys setanta.

Fragments censurats

En altres casos, les obres de Pedrolo eren acceptades un cop s'havien suprimit els fragments o paràgrafs que el lector de censura considerava inadequats perquè atemptaven contra el dogma religiós o la moral sexual, feien referència explícita al catalanisme, expressaven idees polítiques o bé s'hi utilitzava un llenguatge indecorós. Fins a setze llibres, tant novel·les com reculls d'articles, patiren aquestes supressions, arribant al centenar en alguns casos.

censura prèvia i obligatòria i obligatòria depuració de biblioteques crema de llibres consulta voluntària dipòsit previ silenci administratiu segrest de llibres informe de censura

Museu Comarcal de Cervera

Efectes de la censura sobre l'obra de Pedroló

La terra prohibida, tetralogia formada per

lligat amb
d'informació cultural

Les portes del passat

redactat el 57
publicat el 77

La paraula dels botxins

redactat el 57
publicat el 77

Les fronteres interiors

redactat el 57
publicat el 78

La nit horitzontal

redactat el 57
publicat el 78

Aquesta tetralogia, escrita en tan sols quatre mesos a Tàrrrega, romangué amagada durant anys per evitar que fos segrestada. Obra compromesa políticament, tracta temes com la repressió franquista i la tortura policial. És un acurat retrat de la resistència catalanista durant la guerra i la postguerra presentat des de la perspectiva de quatre personatges diferents relacionats entre ells.

lligat amb
d'informació cultural

Un amor fora ciutat

redactat el 59
publicat el 70

Novel·la que retrata l'homosexualitat reprimida dels anys cinquanta, sovint amagada darrere matrimonis infeliços. L'editorial Aymà la presentà en dipòsit sense consulta prèvia el 16 d'abril de 1970, després de fer-hi 63 supressions d'amagat de l'autor. Malgrat això, el dia de Sant Jordi l'obra fou segrestada per immoral i Pedroló fou processat pel jutjat d'Ordre Públic per escàndol públic. El març de 1972 rebé l'absolució.

"És curiós com la mateixa premsa que, fora, aireja amb tanta satisfacció els maldecaps dels escriptors soviètics que s'enfronten amb llur règim, no es preocupi ni poc ni gaire dels literats catalans sotmesos a tota mena de limitacions." (1970)

Llibertat d'expressió (1979)

Acció teatral codada el 1985 a la revista independentista *Lluita* en què Pedroló denunciava, després d'haver-ho viscut ell mateix, la manca de llibertat d'expressió dels articulistes de diaris.

ESQONARI (OÑO): La divisió del dia i la nit Democràcia. El despatx de banal i el DIRECTOR d'una convencionalment barba i capdella. L'ARTICULISTA s'afanya de per fer-hi l'afiliació com tres vintades i nauada.

ACTE I

DIRECTOR (seguir darrera de l'últim, amb una falda a les mans).

-Noi, la coeva no funciona... (Segueix el dot de l'artista) "El socialisme i la coeva".

ARTICULISTA - D'altè passat.

DIRECTOR - Potencialment. No pots pas dir que la novergala i el socialisme són inconciliables si viuen en un estat que els fa coevils.

ARTICULISTA - En sembl que ho dicuissis.

DIRECTOR - Ho és tot, per a tu. Perquè també dius que la coeva és irresponsable...

ARTICULISTA - Si no se li reconeixen responsabilitats... Ho dius les teles vigares.

DIRECTOR - De les quars d'elles una interpretació tan parcial que pot ser considerada una falta de respecte, si no un resultat deliberat...

No, no, aquest ve al coev.

ACTE II

DIRECTOR (tot i recepció el cap amb expressió) - No el pareu en bancs, tal l'idea que ensen el 'Eugenia'...

ARTICULISTA - Alacsi? En l'èntic a evitar algunes coses...

DIRECTOR - Una "adabament", i ho pocs entre coselles, que poden fer veure de ferar al diari. No caldrà que la màquina encara és catòlica, ens agrada o no ens agrada.

ARTICULISTA - Un qualse per cent que practica... És una nitada.

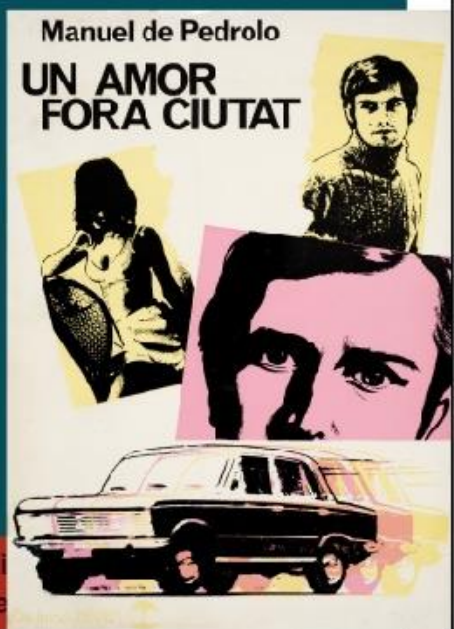
DIRECTOR - Però hi ha un noceat i tant per cent d'interaccions religioses... (Manté els ulls) i sobt atre. Et sembla que els bíbles i al d'èntic en general els pot fer gaire gràcie aquesta idea teva sobre la realitat dels diognes?

ARTICULISTA - La teologia de l'alliberament...

DIRECTOR (fintant) - Esperem que estiguis. Mentrestant, més se'n va precipitant. Ho sento, noi.

ACTE III
DIRECTOR (quant indignat) - No escarnimem Anx! l'obedi
ARTICULISTA - Sóc noceat
DIRECTOR - En dius noceat d'actipar una posició antitotalitar?
ARTICULISTA - Oh, de fet te la que tenes els mateixos mltans que ens diem que són partides de la pau. En t'heio a ajudar-ho a lesse les conseqüències. La pau comença amb la desajustació de la marçaire i l'èntic.
DIRECTOR - És el teu part de viure, no el de l'obedi.
ARTICULISTA - Si tot el de l'obedi, no caldrà parlar-ne.
DIRECTOR - Si, mentre no sigui noceat, més ve'mençant.
ARTICULISTA (agafa l'artista) - Al coev, doncs?
DIRECTOR - No, queda més netat.
ACTE IV
DIRECTOR - A tu que els d'èntic, d'èntic de debot Aquet ens al terra que ens l'èntic, l'indipendentista. Quan vege que és anticonstitucional destrui la unitat del país.
ARTICULISTA - Perfectament.
DIRECTOR (sempre) - Per què ho has, doncs?
ARTICULISTA (tranquil) - No la d'èntic, ben a l'èntic, la d'èntic.
DIRECTOR (s'abaja) - No ho sé veus...
ARTICULISTA - La del nostre país.
DIRECTOR - Que forma part d'èntic altre...
ARTICULISTA - Tu mateix ho has dit: d'èntic altre. Que té d'èntic que sigui el nostre?
DIRECTOR - Però cap de banal. Que parles veus que ens tanquim el diari?
ARTICULISTA - Ja deia que, en alguns aspectes, ja ho està.
DIRECTOR - Ah, tu que d'èntic altre no m'entend.
ACTE V
DIRECTOR - És inconciliable, i comença a pensar que ho fa a pocs. Anx i el capital privat, falta empresa, la banca... On anem a parar?
ARTICULISTA - Res no és més fàcil que destruir aquesta potest. I denunciar-los, en un estat socialista.
DIRECTOR - Un socialista com tu. Però de què et parles que m'argen? Qui et paga els articles?
ARTICULISTA (l'èntic i amb un cop d'ull al coev) - Quins articles?

TELÓ
...tortura, memòria històrica, històrica, exili
segrest literari, processament, escàndol públic, el públic, libe

ÀMBIT 2. LLUITA SOCIAL I POLÍTICA

“Totes les ideologies d’alliberament han d’entendre que l’alliberament ha de ser total: de classe, de poble, de raça, de sexe... No es pot estar per un tipus de llibertat contrari a una altra llibertat, i si això es produeix vol dir que l’home que ho defensa és un impostor que no creu en cap mena de llibertat.” (1979)

“Cal protestar fins i tot quan no serveix de res.”

LA DEFENSA DE LA LLENGUA I LA CULTURA CATALANES

Totes les bèsties de càrrega (1965/1967)

Novel·la distòpica al·legòrica de l’opressió que visqué Catalunya durant el franquisme i de l’afany de supervivència del poble català. Organitzada de forma cíclica– la narració s’acaba en el mateix lloc i moment en què s’inicia –, relata la història d’un jove que s’ha d’enfrontar a un sistema burocràtic asfixiant per trobar la seva mare i després unir-se a la resistència.

“L’esforç no minva. Els millors dels nostres [escriptors] segueixen fidels a la llengua catalana, a pesar de l’aparent indiferència general. Així, tot i les dificultats del moment, la nostra fe en el futur és encara il·limitada.”

“Mig segle de literatura catalana”, *El Sobre Literario*, març de 1952

“Aquest bilingüisme no és la nostra expressió habitual i, per tant, el fet que molts catalans –ni que fossin tots– coneguin el castellà obligadament no autoritza a referir-se a Catalunya com un poble bilingüe en el sentit que se li vol donar: que tan pròpia li és una parla com l’altra. Sap que de seva

només n'hi hauna, i que l'altra no és un element indefugible de la seva personalitat pretèrita o actual.”

“Bilingüisme”, *Serra d'Or*, febrer de 1967

Manifest a favor de l'ensenyament en català, redactat i sotasignat per 95 intel·lectuals i activistes catalans en el marc del cinquantenari de l'aprovació de les *Normes ortogràfiques*. Publicat el 20 de maig de 1963

Manifest endegat per Òmnium Cultural en resposta al *manifiesto* dels 2.300 intel·lectuals espanyols, entre els quals Federico Jiménez Losantos, contraris a l'oficialitat del català. Titulat “La normalització del català és una aspiració irrenunciable”, fou publicat a l'*Avui* l'1 d'abril de 1981.

L' ALLIBERAMENT NACIONAL

Milions d'ampolles buides (1968/1976)

Mitjançant estructures pròpies de la novel·la negra, Pedrolo retrata la lluita antifranquista a Barcelona entre 1967 i 1968. L'argument se centra en l'atrancament a una notaria que executen uns quants militants d'una organització revolucionària per aconseguir diners i comprar armes. Aquesta trama queda contextualitzada amb reculls d'informes de premsa autèntics que s'intercalen entre els capítols i que tracten temes com les vagues a la indústria, protestes universitàries, l'embargament d'un número de *Destino*, la inclusió de les dones dins del món militant o la lluita pel català.

“Poema d'una terra petita” (1944/1983)

Sé que em pertany aquesta terra:
hi tinc tot de morts escampats,
pacient m'espera i m'atreu
i, en descansar-hi, la vull meva.

Manifest de setembre de 1967

Pedrolo encapçalà aquest manifest adreçat al Governador Civil de Barcelona contra la repressió policial envers els manifestants de l'11 de setembre de 1967 a Barcelona, Sabadell i Terrassa. Tots els signants reberen una multa governativa de 25.000 pessetes.

“Sempre veurem com [els partits polítics espanyols] fan pinya així que els sembla que podríem escapar-nos o afluirar els lligams. Són capaços, aleshores, de deixar de banda o d'ajornar fins a dies més feliços ideologies polítiques i programes socials que els oposen i que els podrien distreure de la gran empresa, de la gran croada, car la conservació de les colònies passa per damunt de tot.”

Diario de Barcelona, març de 1982

LA LLUITA OBRERA

Acte de violència (1961/1975)

Obeint la consigna anònima “És molt senzill: quedeu-vos tots a casa”, els habitants d'una ciutat fàcilment identificable amb Barcelona decideixen conquerir la seva llibertat després de quinze anys d'un govern dictatorial. La novel·la s'organitza en vint-i-un capítols, cadascun protagonitzat per una persona diferent (nens, obrers, meuques, rics, intel·lectuals...), i és a través de llur reacció davant la situació que viuen que veurem com la unitat d'un poble pot fer trontollar el poder establert.

Tocats pel foc (1959/1976)

Novel·la breu emmarcada en el realisme social que ens aproxima al fenomen barraquista de la Barcelona dels anys cinquanta a través de la relació que estableix Ange, jove comunista, amb la família que l'acull a la seva barraca. Dividida en cinc capítols, cadascun protagonitzat per un dels personatges de la

història, l'obra fa referència a l'alliberament polític i a la lluita de classes, reflexionant sobre la propietat i la possessió, la llibertat i la dignitat.

“Pacífic meridional”

Huntington dorm en una casa de sis peus.

Huntington somnia amb els ferrocarrils que construeix i posseeix.

Huntington somnia amb deu mil homes dient: Sí, senyor.

Plithery dorm en una casa de sis peus.

Plithery somnia amb rails i travesses que posseeix.

Plithery somnia amb dir a Huntington: Sí, senyor.

Huntington,

Blithery, dormen en cases de sis peus.

Carl Sandburg, *Cornhuskers* (1918)

Traducció inèdita de Manuel de Pedrolo

Manifest del 25 de maig de 1962

Manifest signat per 130 intel·lectuals catalans que, titulat “Els intel·lectuals catalans i el poble”, se solidaritzava amb els obrers represaliats catalans, bascos, gallecs, castellans, andalusos i els vaguistes miners asturians l'abril de 1962.

L'ALLIBERAMENT DE LA DONA

Balanç fins a la matinada (1953/1963)

Novel·la que, a través d'un relat sobre la pèrdua de la llibertat individual, il·lustra la realitat de les obreres tèxtils, les dificultats de les dones per accedir al món laboral i la por a les reivindicacions laborals. L'obra s'organitza en un recorregut invers per la vida d'en Rogeli, ara ja jubilat, que s'inicia el 1953 i s'acaba el 1913, i que ens permetrà conèixer l'origen de la situació present. Aquesta novel·la va guanyar el Premi Sant Jordi el 1962.

D'ara a demà (1977/1982)

Obra de teatre en un acte que tracta sobre l'avortament, la llibertat de decisió i el paper de la dona en la societat. La Lida, una noia de 18 anys decidida i valenta, es queda embarassada; la seva voluntat d'avortar, però, quedarà anihilada per la falsa moralitat d'una societat patriarcal opressora representada pel pare polític i l'oncle capellà. Anys després, en Lao, el fill adolescent, morirà a la guerra havent deixat embarassada la Trina; llavors la Lida intentarà impedir que avorti.

“Totes les ideologies (o allò que passa per ser-ho) delirants, comencen sempre amb l'exclusió d'un poble, d'una raça, d'un sexe. Sí, sí, ho heu entès molt bé: d'un sexe. A la categoria dels senyors, pareu l'orella, únicament hi pertanyen els mascles. Ho diuen per escrit, i amb totes les seves lletres: les dones només poden ser el repòs del guerrer.”

“Els guerrers entre nosaltres”, *Canigó*, juny de 1974

“Reconeixerem a la fi com un dret fonamental el de la dona a usar lliurement els anticonceptius i, si li convé, a avortar? Les dones el reclamen, i difícilment se'ls pot negar, perquè és d'elles, del propi cos, que es tracta. És, d'altra banda, un dret que, com tots els drets fonamentals i

d'altres que potser no ho són o no ens ho semblen tant, té l'avantatge de no obligar.”

“D'uns drets inviolables o no”, *Avui*, desembre de 1976

LA LLIBERTAT SEXUAL

“He enllestit el poema de Baudelaire. Hi he passat hores magnifiques cada cop que ho encertava, que se m'acudia el “tomb” just, i també moltes hores miserables quan un vers se'm resistia fora mesura. I em cal dir que tot just n'estic “relativament” content. Que reposi ara una temporada, fins que pugui tornar a mirar-me'l desapassionadament.”

Diari personal, juny de 1986

“Dones damnades”

Però llavors Hipòlita alça la jove cara:

“D'ingrata no en sóc pas i no lamento res
de res, Delfina meva, però el temor m'amara
com després d'un festí nocturn que no té fre.

[...]

Ens hem lliurat potser a unes coses mesquines?

Explica'm d'on em vénen pors i torbacions:

tremolo tota jo quan em dius que m'estimes,
però la meva boca té set dels teus petons”.

Charles Baudelaire, *Les Fleurs du mal*
(1857)

Traducció de Manuel de Pedrolo (1986)

* Poema original censurat i suprimit en posteriors edicions per ultratge a la moral pública.

“Els temperaments”

Nou adulteris, 12 embolics, 64 fornicacions i quelcom que s'atansava a una violació
pesa nocturnament en l'ànima del nostre delicat amic Florialis,
i amb tot i això és un home tan tranquil i de conducta tan reservada
que se'l té per asexuat i sense sang.

Bastidides, a l'inrevés, que no sap parlar ni escriure de res més que de copulacions
és pare de dos bessons,

però aquesta gesta li ha costat quelcom:

calgué que la seva dona el fes banyut quatre vegades.

EzraPound, *Lustra* (1917)

Traducció de Manuel de Pedrolo
(1954/1986)

* Poema original censurat pel propi editor per indecent

LLUITA SOCIAL I POLÍTICA

"Totes les ideologies d'alliberament han d'entendre que l'alliberament ha de ser total: de classe, de poble, de raça, de sexe... No es pot estar per un tipus de llibertat contrari a una altra llibertat, i si això es produeix vol dir que l'home que ho defensa és un impostor que no creu en cap mena de llibertat." (1979)

«...cal protesta fins i tot quan no s'opreix de res...»

La defensa de la llengua i la cultura catalanes

Totes les bèsties de càrrega

redactat el 65
publicat el 67

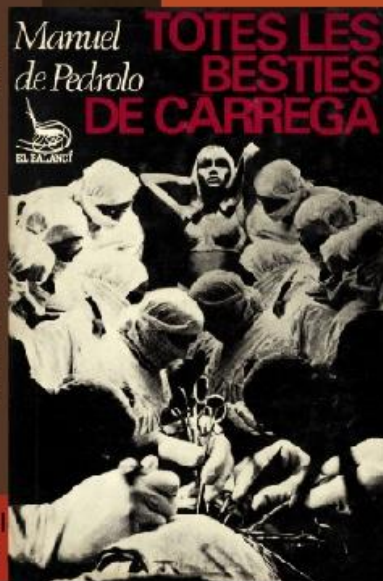
Novel·la distòpica al·legòrica de l'opressió que visqué Catalunya durant el franquisme i de l'afany de supervivència del poble català. Organitzada de forma cíclica— la narració s'acaba en el mateix lloc i moment en què s'inicia —, relata la història d'un jove que s'ha d'enfrontar a un sistema burocràtic asfixiant per trobar la seva mare i després unir-se a la resistència.

"L'esforç no minva. Els millors dels nostres [escriptors] segueixen fidels a la llengua catalana, a pesar de l'aparent indiferència general. Així, tot i les dificultats del moment, la nostra fe en el futur és encara il·limitada."

"Mig segle de literatura catalana", *El Sobre Literario*, març de 1952.

Manifest a favor de l'ensenyament en català, redactat i sotasignat per 95 intel·lectuals i activistes catalans en el marc del cinquantenari de l'aprovació de les *Normes ortogràfiques*. Publicat el 20 de maig de 1868.

Manifest endegat per Òmnium Cultural en resposta al *manifesto* dels 2.300 intel·lectuals espanyols, entre els quals Federico Jiménez Losantos, contraris a l'oficialitat del català. Títol "La normalització del català és una aspiració irrenunciable", fou publicat a l'*Avui* l'1 d'abril de 1981.

"Aquest bilingüisme no és la nostra expressió habitual i, per tant, el fet que molts catalans—ni que fossin tots—coneguin el castellà obligadament no autoritza a referir-se a Catalunya com un poble bilingüe en el sentit que se li vol donar: que tan pròpia li és una parla com l'altra. Sap que de seva només n'hi ha una, i que l'altra no és un element indefugible de la seva personalitat pretèrita o actual."

"Bilingüisme", *Serra d'Or*, febrer de 1967

distopia_al·legoria_supervivència_resistència_opressió_lliuretat
en català_ensenyament en català_normalització_oficialitat

opressió_llengua pròpia_literatura_oficialitat del català_bilingüisme

Museu Comarcal
de Cervera

L'alliberament nacional

Milions d'ampolles buides

Mitjançant estructures pròpies de la novel·la negra, Pedrolo retrata la lluita antifranquista a Barcelona entre 1967 i 1968. L'argument se centra en l'atrancament a una notaria que executen uns quants militants d'una organització revolucionària per aconseguir diners i comprar armes. Aquesta trama queda contextualitzada amb reculls d'informes de premsa autèntics que s'intercalen entre els capítols i que tracten temes com les vagues a la indústria, protestes universitàries, l'embargament d'un número de Destino, la inclusió de les dones dins del món militant o la lluita pel català.

edició: 88
publicació: 76

Poema d'una terra petita

Sé que em pertany aquesta terra: #fragment
hi tinc tot de morts escampats,
pacient m'espera i m'atreu
i, en descansar-hi, la vull meva.

edició: 44
publicació: 28

“Sempre veurem com [els partits polítics espanyols] fan pinya així que els sembla que podríem escapar-nos o afluixar els lligams. Són capaços, aleshores, de deixar de banda o d'ajornar fins a dies més feliços ideologies polítiques i programes socials que els oposen i que els podrien distreure de la gran empresa, de la gran croada, car la conservació de les colònies passa per damunt de tot.”

Diario de Barcelona, març de 1982

Manuel de Pedrolo Milions d'ampolles buides

Sense ella, poder no t'haurien arribat a parlar mi.
Majada etc. les gravas que intenten a la collera i en
les floritures amb un aliquid estrany: que se
para no me t'heve adreç.

Manifest de setembre de 1967

Pedrolo encapçalà aquest manifest adreçat al Governador Civil de Barcelona contra la repressió policial envers els manifestants de l'11 de setembre de 1967 a Barcelona, Sabadell i Terrassa. Tots els signants reberen una multa governativa de 25.000 pessetes.

EPISTOLARI

Cartes a Dolors Tubau,
detinguda el 15 d'octubre de 1980 i
empresonada a la Trinitat de Barcelona

DIARIS PERSONALS

Cas Lluís Millà, detingut a
Barcelona el 12 de desembre de 1986
aplicant-se-li la llei antiterrorista

ELS PRESOS POLÍTICS

vaguetista, vagues, militància femenina, consciència
presonacional, presos polítics, prohibició del català, repres

mem
obrer

llegit amb

Lluita obrera

edició publicat 81 75

Acte de violència

Tocats pel foc

edició publicat 58 76

Obeint la consigna anònima "Es molt senzill: quedeu-vos tots a casa", els habitants d'una ciutat fàcilment identificable amb Barcelona decideixen conquerir la seva llibertat després de quinze anys d'un govern dictatorial. La novel·la s'organitza en vint-i-un capítols, cadascun protagonitzat per una persona diferent (nens, obrers, meques, rics, intel·lectuals...), i és a través de llur reacció davant la situació que viuen que veurem com la unitat d'un poble pot fer trontollar el poder establert.

Novel·la breu emmarcada en el realisme social que ens aproxima al fenomen barraquista de la Barcelona dels anys cinquanta a través de la relació que estableix Ange, jove comunista, amb la família que l'acull a la seva barraca. Dividida en cinc capítols, cadascun protagonitzat per un dels personatges de la història, l'obra fa referència a l'alliberament polític i a la lluita de classes, reflexionant sobre la propietat i la possessió, la llibertat i la dignitat.

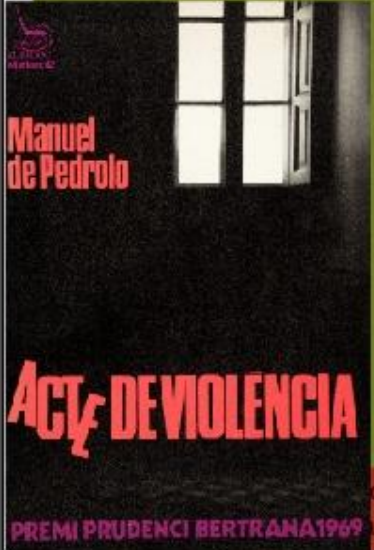
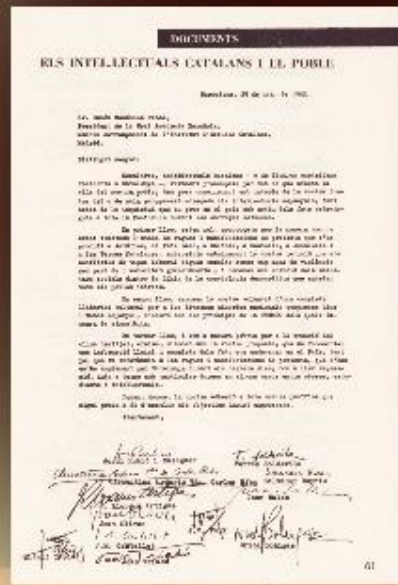
Pacífic meridional

Huntington dorm en una casa de sis peus.
Huntington somnia amb els ferrocarrils que construeix i posseeix.
Huntington somnia amb deu mil homes dient: Sí, senyor.
Plithery dorm en una casa de sis peus.
Plithery somnia amb rails i travesses que posseeix.
Plithery somnia amb dir a Huntington: Sí, senyor.
Huntington,
Blithery, dormen en cases de sis peus.

Carl Sandburg, *Cornhuskers* (1918)
Traducció inèdita de Manuel de Pedrolo

Manifest del 25 de maig de 1962

Manifest signat per 130 intel·lectuals catalans que, titulat "Els intel·lectuals catalans i el poble", se solidaritzava amb els obrers represaliats catalans, bascos, gallecs, castellans, andalusos i els vaguesistes miners asturians l'abril de 1962.

L'alliberament de la dona

Balanç fins a la matinada

redactat el 53
publicat el 63

Novel·la que, a través d'un relat sobre la pèrdua de la llibertat individual, il·lustra la realitat de les obreres tèxtils, les dificultats de les dones per accedir al món laboral i la por a les reivindicacions laborals. L'obra s'organitza en un recorregut invers per la vida d'en Rogeli, ara ja jubilat, que s'inicia el 1953 i s'acaba el 1913, i que ens permetrà conèixer l'origen de la situació present. Aquesta novel·la va guanyar el Premi Sant Jordi el 1962.

lligat amb
abandonada

lligat amb
lluita obrera

D'ara a demà

redactat el 77
publicat el 82

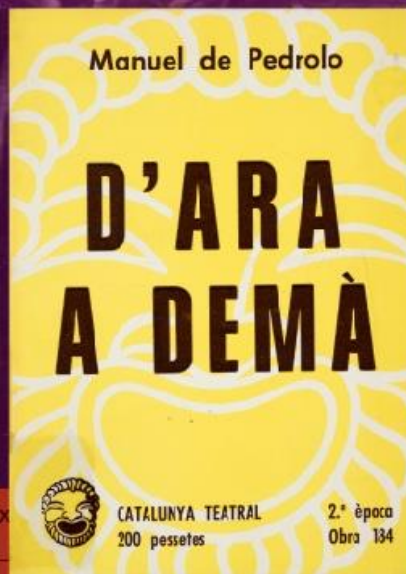
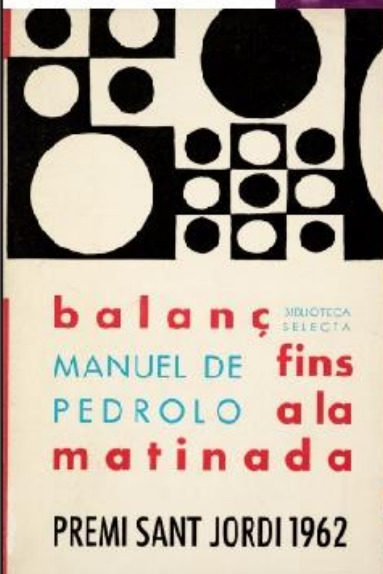
Obra de teatre en un acte que tracta sobre l'avortament, la llibertat de decisió i el paper de la dona en la societat. La Lida, una noia de 18 anys decidida i valenta, es queda embarassada; la seva voluntat d'avortar, però, quedarà anihilada per la falsa moralitat d'una societat patriarcal opressora representada pel pare polític i l'oncle capellà. Anys després, en Lao, el fill adolescent, morirà a la guerra havent deixat embarassada la Trina; llavors la Lida intentarà impedir que avorti.

"Totes les ideologies (o allò que passa per ser-ho) delirants, comencen sempre amb l'exclusió d'un poble, d'una raça, d'un sexe. Sí, sí, ho heu entès molt bé: d'un sexe. A la categoria dels senyors, pareu l'orella, únicament hi pertanyen els mascles. Ho diuen per escrit, i amb totes les seves lletres: les dones només poden ser el repòs del guerrer."

"Els guerres entre nosaltres", *Canigó*, juny de 1974

"Reconeixerem a la fi com un dret fonamental el de la dona a usar lliurement els anticonceptius i, si li convé, a avortar? Les dones el reclamen, i difícilment se'ls pot negar, perquè és d'elles, del propi cos, que es tracta. És, d'altra banda, un dret que, com tots els drets fonamentals i d'altres que potser no ho són o no ens ho semblen tant, té l'avantatge de no obligar."

"D'uns drets inviolables o no", *Avui*, desembre de 1976

l_laboral_reivindicacions_laborals_submissió_llibertat
a_ètica_a_la_concepció_de_la_dona_com_a_mercaderia

Museu Comarcal
de Cervera

La llibertat sexual

"He enllestit el poema de Baudelaire. Hi he passat hores magnífiques cada cop que ho encertava, que se m'acudia el "tomb" just, i també moltes hores miserables quan un vers se'm resistia fora mesura. I em cal dir que tot just n'estic "relativament" content. Que reposi ara una temporada, fins que pugui tornar a mirar-me'l desapassionadament."

Diari personal, juny de 1986

"Dones damnades"

#fragment

Però llavors Hipòlita alça la jove cara:
"D'ingrata no en sóc pas i no lamento res
de res, Delfina meva, però el temor m'amara
com després d'un festí nocturn que no té fre.
[...]

Ens hem lliurat potser a unes coses mesquines?
Explica'm d'on em vénen pors i torbacions:
tremolo tota jo quan em dius que m'estimes,
però la meva boca té set dels teus petons".

Charles Baudelaire, *Les Fleurs du mal* (1857)
Traducció de Manuel de Pedrolo (1986)

</poema original censurat i suprimit en posteriors edicions
per ultratge a la moral pública>

"Els temperaments"

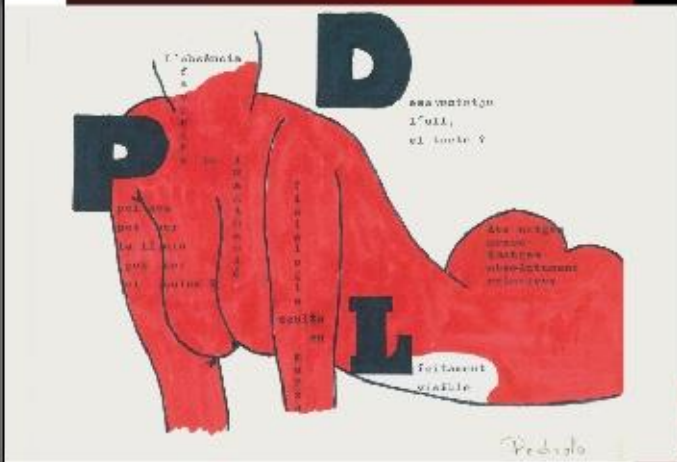
Nou adúlteris, 12 embolics, 64 fornicacions i quelcom que s'atansava a una violació
pesa nocturnament en l'ànima del nostre delicat amic Florials,
i amb tot i això és un home tan tranquil i de conducta tan reservada
que se'l té per asexual i sense sang.
Bastidides, a l'inrevés, que no sap parlar ni escriure de res més que de copulacions
és pare de dos bessons,
però aquesta gesta li ha costat quelcom:
calgué que la seva dona el fes banyut quatre vegades.

Ezra Pound, *Lustra* (1917)

traduït a 95
supliment a 86

Traducció de Manuel de Pedrolo

</poema original censurat pel propi editor per indecent>

ÀMBIT 3. LLUITA LITERÀRIA

“L’escriptor és una mica la consciència de la societat en la qual viu. No expressa doncs únicament punts de vista literaris, sinó que es proposa una funció crítica que, en darrer terme, ha d’ésser ètica. La literatura pot ser, també, una de les eines que ajudin a transformar el món.” (1977)

“Mai no es llegeix prou, encara que es llegeixi massa.”

L’EXISTENCIALISME

“Aquesta filosofia em venia com un guant a la mà. Quant et trobes al final d’un món i, justament en aquell moment, et cauen als dits uns llibres que s’ocupen agònicament del final d’aquell món o d’un altre món semblant, hi respons amb un moviment, amb un tropisme de planta.” (1979)

Les finestres s’obren de nit (1955/1957)

Novel·la breu entorn de la figura d’un filòsof existencialista que, després de lluitar a la guerra, té una concepció tràgica de la vida. Títol simbòlic, les “finestres” fan referència, d’una banda, als diversos personatges que recorden el protagonista, ja difunt; i, de l’altra, a la tècnica narrativa diferent que s’empra en cada capítol: diàleg sense acotacions, entrades de diari, monòleg, narració descriptiva, article periodístic, assaig filosòfic... La “nit” al·ludeix a la mort i a la foscor de la recerca del sentit de la pròpia existència.

Ésser en el món (1948/1949)

Deslliurar-nos del temps,
heus ací la més bella aventura, i marxar sol,
sempre sol, que no et pugui destorbar l’amorosa presència

d'un infant, d'una dona, d'un passat on poares, és cert,
la ufana rialla que féu els teus versos més clars
i et dóna, en la carn, la mesura d'un somni;
deslliurar-te d'aquells l'esguard dels quals t'entendria,
car ara i ací et cal oblidar la recança
que ennuvola la mort i podria ferir-la
o ablanir aquest pas on ets tu per primera vegada.

A porta tancada, Les mosques, Les mans brutes, Morts sense sepultura, La P... respectuosa i Les troianes

Pedrolo era un gran admirador de l'existencialisme i de Jean-Paul Sartre, màxim exponent del moviment literari fonamentat en aquest corrent filosòfic. El 1968 Pedrolo va traduir, en un sol volum, sis obres de teatre de Sartre, una de les quals, *Les mosques*, va ser estrenada el 8 de març de 1968 per la companyia Adrià Gual al Teatre Romea, essent el primer cop que es representava en català. Avui en dia, la majoria d'aquestes traduccions continuen sent les úniques existents en català d'aquestes peces teatrals.

LA LITERATURA DE L'ABSURD

"Per què us penseu que vaig escollir aquesta forma teatral tan abstracta, si no per poder passar les defenses amb que es protegeix el sistema? Si hagués concretat massa, i en una forma realista totalment entenedora a tothom, totes les meves obres s'haurien quedat al calaix." (1974)

Homes i No (1957/1984)

Peça teatral en dos actes que explora el tema de la llibertat emprant formes i tècniques provinents del teatre de l'absurd. En el primer acte trobem dues parelles empresonades sota la vigilància de l'escarceller No: la por frustrarà llurs anhels d'alliberar-se'n. En el segon, els fills, inconformistes i valents, reprenen la

recerca de la llibertat emprant mètodes basats en el coneixement que els duran a descobrir una nova reixa que empresona No. Obra al·legòrica de l'opressió que vivia la societat catalana en plena dictadura franquista.

L'habitació i El muntaplats de Harold Pinter (1961/1994)

Pedrolo va traduir, per pròpia iniciativa, dues obres primerenques (1957) d'aquest reconegut dramaturg britànic que el 2005 guanyaria el Premi Nobel de Literatura. Tot i no estar datades, hi ha indicis que les traduccions són de 1961, un any després que s'estreuessin a Londres. Pinter no va influir sobre la producció pròpia de Pedrolo, que en aquella època ja havia escrit deu obres de teatre, però els textos d'ambdós presenten gran afinitat formal i ideològica a l'hora de mostrar l'absurditat del món.

LA NOVEL·LA NEGRA

Joc brut(1965/1965)

Novel·la policíaca amb contingut eròtic que relata la història d'en Xavier, un jove humil que, bojament enamorat de la Juna, una dona bellíssima i molt ambiciosa, accedeix a cometre un assassinat del qual sempre es penedirà. La trama se situa a Barcelona i està dividida en quatre parts narrades pel propi protagonista, utilitzant sovint el monòleg interior. Tracta els temes de l'engany, la traïció i la manipulació.

El carter sempre truca dues vegades de James M. Cain (1964)

Als anys seixanta, Pedrolo va voler introduir la novel·la negra, provinent dels Estats Units, a la literatura encatalà. Així, va fundar i dirigir la col·lecció "La Cua de Palla" d'Edicions 62 amb la intenció d'arribar a un públic ampli i guanyar lectors en català. També volia dignificar el gènere, fins aleshores considerat una mena de subliteratura, i promoure'n la producció autòctona. Va publicar dues obres pròpies (*Joc brut*(1965) i *Mossegar-se la cua*(1968)) a la col·lecció itambéva traduir cinc novel·les, entre les quals *El carter sempre truca dues*

vegades, de James M. Cain, un dels màxims exponents de la novel·la criminal psicològica, i *La mort t'assenyala*, de RossMacDonald, creador del detectiu privat Lew Archer.

La mort t'assenyala de RossMacDonald (1964)

LA CIÈNCIA FICCIÓ

Mecanoscrit del segon origen (1973/1974)

Novel·la protagonitzada per dos supervivents d'un atac alienígena a la Terra: l'Alba, de 14 anys, i en Dídac, un nen mestís de 8 anys. Junts lluitaran per sobreviure en un món devastat i s'enfrontaran a tot tipus de dificultats, cosa que els farà madurar ràpidament i ser conscients que d'ells depèn el futur de la humanitat. L'obra s'organitza en cinc *quaderns* –sempre iniciats amb l'edat de l'Alba i la seva virginitat o no– i un apèndix del futur editor del mecanoscrit.

Trajecte final (1974/1975)

Recull de set contes de ciència ficció amb tocs d'intriga que tenen un tema comú: la identitat humana i el problema de la pròpia existència. Tots els relats focalitzen l'interès en les circumstàncies que envolten els personatges i en la manera com aquests resoldran l'enigma en què es troben immersos. En conjunt, l'obra ofereix una visió pessimista d'allò que la humanitat seria capaç de fer en trobar-se amb altres formes de vida o en aplicar avenços tecnològics o científics.

Successimultani(1979/1981)

Novel·la que desenvolupa la idea dels viatges en el temps iniciada per Pedroló en el conte "La noia que venia del futur" inclòs a *Trajecte final*. Ambientada a la Barcelona dels anys 70, la Jordina, que ha heretat l'habilitat de traslladar-se enrere en el temps del seu pare, hi introdueix la seva parella, en Damià, que ha de fugir del present per un incident amb la policia franquista. Malauradament, aquest viatge tindrà conseqüències imprevisibles en el futur.

LLUITA LITERÀRIA

"L'escriptor és una mica la consciència de la societat en la qual viu. No expressa doncs únicament punts de vista literaris, sinó que es proposa una funció crítica que, en darrer terme, ha d'ésser ètica. La literatura pot ser, també, una de les eines que ajudin a transformar el món." (1977)

<... mai no es llegeix prou, encara que es llegeixi massa... >

L'existencialisme

"Aquesta filosofia em venia com un guant a la mà. Quant et trobes al final d'un món i, justament en aquell moment, et cauen als dits uns llibres que s'ocupen agònicament del final d'aquell món o d'un altre món semblant, hi respons amb un moviment, amb un tropisme de planta." (1979)

Les finestres s'obren de nit

edscotst d : 85
publicat d : 57

Novel·la breu entorn de la figura d'un filòsof existencialista que, després de lluitar a la guerra, té una concepció tràgica de la vida. Títol simbòlic, les "finestres" fan referència, d'una banda, als diversos personatges que recorden el protagonista, ja difunt; i, de l'altra, a la tècnica narrativa diferent que s'empra en cada capítol: diàleg sense acotacions, entrades de diari, monòleg, narració descriptiva, article periodístic, assaig filosòfic... La "nit" al·ludeix a la mort i a la foscor de la recerca del sentit de la pròpia existència.

Ésser en el món

edscotst d : 48
publicat d : 49

#fragment

Deslliurar-nos del temps,
heus ací la més bella aventura, i marxar sol,
sempre sol, que no et pugui destorbar l'amorosa presència
d'un infant, d'una dona, d'un passat on poares, és cert,
la ufana rialla que féu els teus versos més clars
i et dóna, en la carn, la mesura d'un somni;
deslliurar-te d'aquells l'esguard dels quals t'entendria,
car ara i ací et cal oblidar la reçaça
que ennuvola la mort i podria ferir-la
o ablanir aquest pas on ets tu per primera vegada.

filosofia_tècniques narratives_sentit de
angoixa de l'existir_el pas del temps

#Traducció

Pedrolo era un gran admirador de l'existencialisme i de Jean-Paul Sartre, màxim exponent del moviment literari fonamentat en aquest corrent filosòfic. El 1968 Pedrolo va traduir, en un sol volum, sis obres de teatre de Sartre, una de les quals, *Les mosques*, va ser estrenada el 8 de març de 1968 per la companyia Adrià Gual al Teatre Romea, essent el primer cop que es representava en català. Avui en dia, la majoria d'aquestes traduccions continuen sent les úniques existents en català d'aquestes peces teatrals.

Les mosques
A porta tancada
Les mans brutes
Morts sense sepultura
La P... respectuosa
Les troianes

La literatura de l'absurd

"Per què us penseu que vaig escollir aquesta forma teatral tan abstracta, si no per poder passar les defenses amb que es protegeix el sistema? Si hagués concretat massa, i en una forma realista totalment entenedora a tothom, totes les meves obres s'haurien quedat al calaix." (1974)

Homes i No

redactat a: 57
publicat a: 84

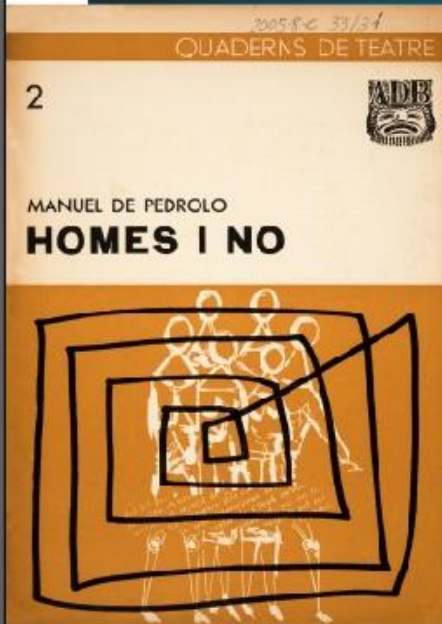
Peça teatral en dos actes que explora el tema de la llibertat emprant formes i tècniques provinents del teatre de l'absurd. En el primer acte trobem dues parelles empresonades sota la vigilància de l'escarceller No: la por frustrarà llurs anhels d'alliberar-se'n. En el segon, els fills, inconformistes i valents, reprenen la recerca de la llibertat emprant mètodes basats en el coneixement que els duren a descobrir una nova reixa que empresona No. Obra al·legòrica de l'opressió que vivia la societat catalana en plena dictadura franquista.

L'habitació i El muntaplats de Harold Pinter

original a: 57
traduït a: 61
publicat a: 94

#Traducció

Pedrolo va traduir, per pròpia iniciativa, dues obres primerenques d'aquest reconegut dramaturg britànic que el 2005 guanyaria el Premi Nobel de Literatura. Tot i no estar datades, hi ha indicis que les traduccions són de 1961, un any després que s'estreuessin a Londres. Pinter no va influir sobre la producció pròpia de Pedrolo, que en aquella època ja havia escrit deu obres de teatre, però els textos d'ambdós presenten gran afinitat formal i ideològica a l'hora de mostrar l'absurditat del món.

Homes i No, de Manuel de Pedrolo
Mariona Milla. Mixta sobre paper. 80 x 80 cm. 2010/11
Foto: Jordi Balcells

...por submissió reixes lluita inc...
...a economia dialèctica afinitat ideològ

La novel·la negra

Joc Brut

original d' € 35
traducció d' € 65

Novel·la policíaca amb contingut eròtic que relata la història d'en Xavier, un jove humil que, bojament enamorat de la Juna, una dona bellíssima i molt ambiciosa, accedeix a cometre un assassinat del qual sempre es penedirà. La trama se situa a Barcelona i està dividida en quatre parts narrades pel propi protagonista, utilitzant sovint el monòleg interior. Tracta els temes de l'engany, la traïció i la manipulació.

El carter sempre truca dues vegades, de James M. Cain

original d' € 34
traducció d' € 64

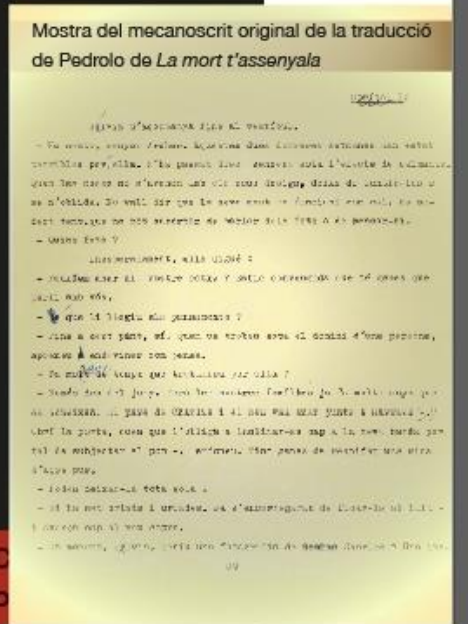
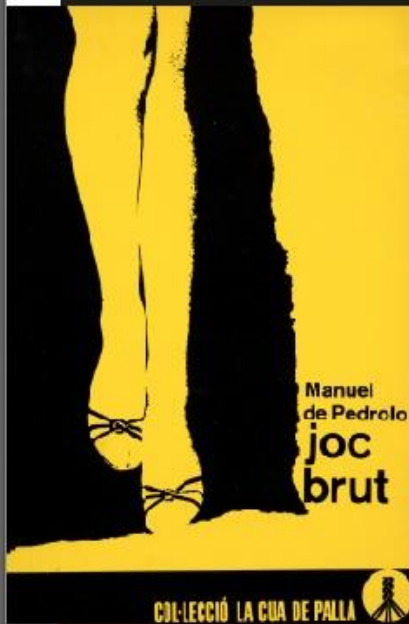
#Traducció

La mort t'assenyala, de Ross MacDonald

original d' € 52
traducció d' € 64

#Traducció

Als anys seixanta, Pedrolo va voler introduir la novel·la negra, provinent dels Estats Units, a la literatura en català. Així, va fundar i dirigir "La Cua de Palla" d'Edicions 62 amb la intenció d'arribar a un públic ampli i guanyar lectors en català. També volia dignificar el gènere, fins aleshores considerat una mena de subliteratura, i promoure'n la producció autòctona. Va publicar dues obres pròpies (*Joc Brut* (1965) i *Mossegar-se la cua* (1968)) a la col·lecció i també va traduir cinc novel·les, entre les quals *El carter sempre truca dues vegades*, de James M. Cain, un dels màxims exponents de la novel·la criminal psicològica, i *La mort t'assenyala*, de Ross MacDonald, creador del detectiu privat Lew Archer.

La ciència ficció

Mecanoscrit del segon origen

redactat el 1973
publicat el 1974

Novel·la protagonitzada per dos supervivents d'un atac alienígena a la Terra: l'Alba, de 14 anys, i en Dídac, un nen mestís de 8 anys. Junts lluitaran per sobreviure en un món devastat i s'enfrontaran a tot tipus de dificultats, cosa que els farà madurar ràpidament i ser conscients que d'ells depèn el futur de la humanitat. L'obra s'organitza en cinc *quaderns* –sempre iniciats amb l'edat de l'Alba i la seva virginitat o no– i un apèndix del futur editor del mecanoscrit.

Trajecte final

redactat el 1974
publicat el 1975

lligat amb *consciència*

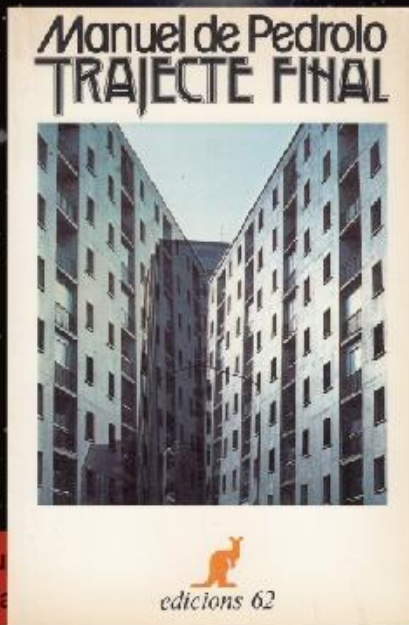
lligat amb *consciència negra*

Recull de set contes de ciència ficció amb tocs d'intriga que tenen un tema comú: la identitat humana i el problema de la pròpia existència. Tots els relats focalitzen l'interès en les circumstàncies que envolten els personatges i en la manera com aquests resoldran l'enigma en què es troben immersos. En conjunt, l'obra ofereix una visió pessimista d'allò que la humanitat seria capaç de fer en trobar-se amb altres formes de vida o en aplicar avenços tecnològics o científics.

Successimultani

redactat el 1979
publicat el 1981

Novel·la que desenvolupa la idea dels viatges en el temps iniciada per Pedrola en el conte "La noia que venia del futur" inclòs a *Trajecte final*. Ambientada a la Barcelona dels anys 70, la Jordina, que ha heretat l'habilitat de traslladar-se enrere en el temps del seu pare, hi introdueix la seva parella, en Damià, que ha de fugir del present per un incident amb la policia franquista. Malauradament, aquest viatge tindrà conseqüències imprevisibles en el futur.

DISTRIBUCIÓ

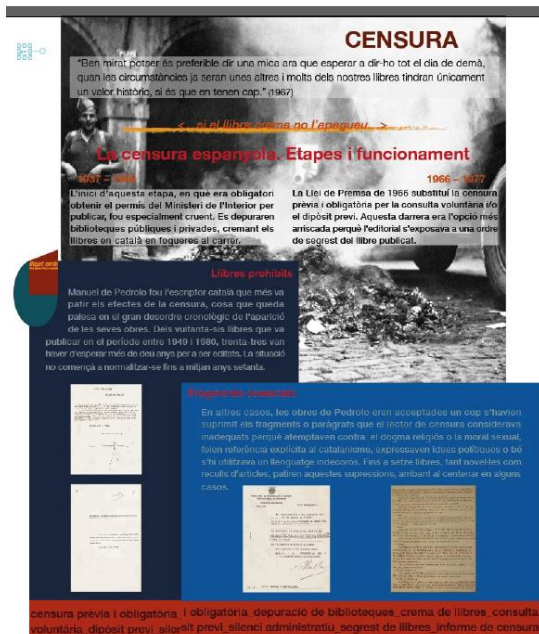

Plafó 1r

Exposició: Sota Censura Presentació

Exposició: Sota Censura

Àmbit 1

Plafó 2n

Plafó 3r

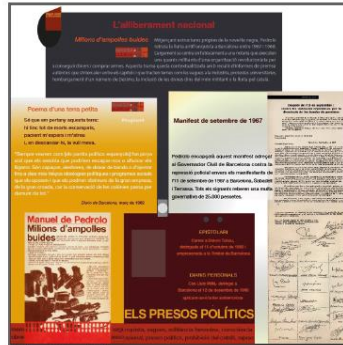

Exposició: Sota Censura

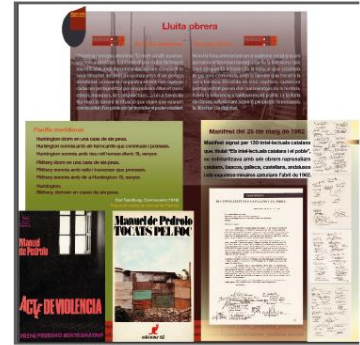
Àmbit 2 - subàmbit 2.1

Plafo 4r

Plafo 5è

Plafo 6è

Plafo 7è

Plafo 8è

Exposició: Sota Censura

Àmbit 2 - subàmbit 2.2

Plafo 9è

Plafo 10è

Plafo 11è

Plafo 12è

CONDICIONS DE PRÈSTEC

- El lloguer del préstec de l'exposició és gratuït.
- Les despeses de transport i muntatge anirà a càrrec de la institució sol·licitant.
- El transport i el muntatge sempre anirà a càrrec de l'empresa especialitzada DRAC.
Producció cultural.

Pressupost itinerància

Xavier Castellà Collado
NIF: 40.888.544-H
Pressupost núm.: 20
Data: 19 - 12 - 2018

DISSENY I PRODUCCIÓ D'EXPOSICIONS
DISSENY D'EDICIONS CULTURALS
PROJECTES MUSEOGRÀFICS
MOVIMENT D'ART

Museu de Cervera

Itineració Expo Pedroló

Part fixa:

Desmuntatge i càrrega	176,40
Descàrrega i muntatge	264,60
Preparació embalatges i vehicle / guarda embalatges	123,80
Fugibles	35,00

Part variable:

Km fets des de Balaguer a punt de desmuntatge fins a punt de muntatge i retorn a Balguer
3'5€ Km reals fets

RECURS GRÀFIC

